

SZABADSÁG

NO. 28. SZÁM. TWENTY-NINTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit Kedd, 1919. február 4. HUSZONKILENCEZIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

ERDÉLY ÉS A BÁNÁT SORSA A BÉKEKONFERENCIA ELŐTT

A románok előterjesztették területi igényeiket.

MAGYARORSZÁG JUGO-SZLAVIAVAL ALLITÓLAG SZÖVETSÉGRE AKAR LÉPNI.

BALASSAGYARMATON CSATÁROZÁSOK FOLYNAK.

BRATIANU ROMÁN MINISZTERELNÖK A MAGYARORSZÁGI RÉSZEKEN KIVÜL KÉRI BUKOVINA ÉS BESSZARÁBIA EGYES RÉSZÉIT, VALAMINT DOBRUDZSÁT ÉS NÉHÁNY FEKETE TENGERI KIKÖTŐT.

Magyarokat nagyon közelről érdeklő ügygel foglalkozott a nagyhatalmak tanácsa a szombati ülés teljes tartama alatt.

Párisi hír szerint ugyanis megjelentek a gyűlésen Bratianu román miniszterelnök és Mishu, Románia másik békekövete.

Románia kiküldöttei az aldu-nai balkán állam területi igényeit jelentették be. Jelentésüket egyszerűsített megokadolták és feleltek a hozzájuk intézett kérdésekre.

A békekonzferenciáról tudósítók jelentése szerint Románia előadta, hogy minő jogcimen követeli a Bánátot, melyre rajta kívül Szerbia is igényt tart.

A Bánátot kívül a követelések magukban foglalják Erdélyt és Bukovina egyes részeit. A román követek hosszasán fejtegették az erdélyi helyzetet és kérték, hogy a határokat az előterjesztésük alapján állapítsák meg.

A magyarországi területeken kívül a románok Bulgáriától követelik Dobrudza nagy részét és bizonyos Fekete-tengeri kikötőket, míg Oroszország területéből igényt tartanak Besszarábia legnagyobb részére.

A nagyhatalmak tanácsa még eddig nem döntött egy területi kérdésre vonatkozólag sem, így tehát, miután meghallgatták a román kivánságokat, nem nyilatkoztak véleményükről.

MEGEGYEZTEK A NEMZETEK LIGÁJA LEGFONTOSABB ALAPELVEI FELETT.

PÁRIS, február 1. — Az Egyesült Államok, Nagy Británia, és Olaszország megegyeztek a Nemzetek Ligája alapvető feltételei fölött. Franciaország szívesen hozzájárult a legtöbb feltételhez.

Megszervezték szombaton a békekonzferencia azon albizottságát, mely hivatva lesz a háború megindításáért való felelősséget megállapítani. Az albizottság első ülését hétfőn tartotta meg.

GOMPERTS ELNÖKNEK VALASZTOTTÁK MEG.

A békekonzferencia nemzetközi munkáügyi albizottsága szombaton reggel tartotta első ülését. A gyűlés idejét a szerveződések foglalta le. Az albizottság elnöki székebe egyhangúlag Samuel Gompert, az American Federation of Labor elnökét választották. A négy titkári állásra egy-egy angol, francia, belga és olasz küldötteket választották meg.

A nagyhatalmak tanácsa helybenhagyta azokat a utasításokat, melyekkel egy bizottság Lengyelországba utazik, hogy megvizsgálja a politikai, gazdasági és katonai viszonyokat. A lengyelek és cseho-szlovákok közt felmerült csaknem háborúsághoz hasonló összekapást a két ország párisi delegáltjai elégtelenséget elintézték. Ezt a megállapodást is jóváhagyta a nagyhatalmak tanácsa.

A SZÖVETSÉGESEK TÖRÖKSZÁGÁBAN.

Washington, február 2. — A külügyminiszterumba érkezett hivatalos jelentés szerint francia és angol hatóságok átvették úgy az európai mint az ázsiai török vasutak kezelését. Ugyanakkor átvették a török fővárosát.

TROTZKY AZ UKRÁN INVÁZIÓ MELLETT IZGAT.

Odesszából jelentik Leon Trozky, a bolsevik had- és tengerészügyi miniszter megérkezett Khar'kova és az ottani bolsevikiek között erősen izgatottabb a célból, hogy azok tovább nyomuljanak előre Ukrajnában. A lakosok állítólag a szövetségesekhez fordultak védelemért a bolsevikiek ellen, mondja az odesszai híradás. A bolsevikiek a kezükben tartják Csernikovot és innen vonulnak Kiev felé, ahol, hír szerint pánik tört ki a lakosság között.

A SZOMBATI NYILT ÜLÉS ELMARADT.

Páris, február 2. A rendes szombati ülés a békekonzferenciának, melyet a nyilvánosság előtt tartanak meg, most szombaton elmaradt, hogy több alkalmat nyújtsanak az albizottságoknak munkájuk gyors befejezésére.

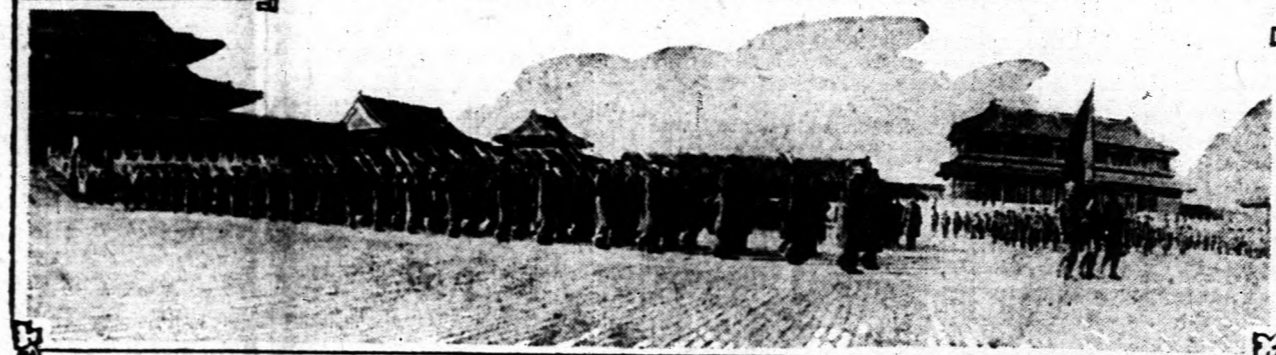
Hétfőn délután fog először összejönni a kárpótlás megállapítás bizottság a francia pénzügyminiszterium palotájában. Biztosra veszik, hogy ez az albizottság a jövő pénteken megtartandó utolsó gyűlésen elkészíti munkáját és hogy a programról a jövő szombati nyílt ülésen fog jelentést tenni.

GOMPERTS A SZOCIALIZMUS ELLEN.

Párisból jelentik: Egy amerikai újságíró hosszabb beszélgetést folytatott Samuel Gompert, az American Federation of Labor elnökével. A beszélgetés folyamán Gompert kijelentette, hogy az európai munkásságnak okvetlenül kell hagyni a szocialista törekvésekkel, ha azt akarja, hogy arra a magaslatra emelkedhessen, amelyen az amerikai munkásság áll.

"A szocializmus mondta Gompert, ellensége a munkásságnak. Azt a munkást, aki szocialista, a politikuskor oda vezeték, ahova akarják. Ez kénytelen a vezetőket fejével gondolkodni és nem lehet soha önálló meggyőződése semmiről. Ennek az álláspontnak okvetlenül véget kell vetni."

AMERIKAI TENGERÉSZKATONÁK A KINAI SZENT VÁROS FALAIN BELÜL.

A kínai szent város, mely Pekingben, Kína fővárosában van a fegyverszünet megkötése után a történelemben először megnyitott fehérek számára is. A szent városba azelőtt csak a kínai császári család tagjai és azok udvartartása léphetett be. Képpünk bemutatja, amint egy ezred amerikai tengerészkatonája bejár a városba, hogy részt vegyen a fegyverszünet megkötésének megünneplésében.

A NÉMETEK FELOSZTATJÁK A KATONATANÁCSOKAT.

A HADÜGYMINISZTER RENDELETÉNEK NEM AKARNAK ENGEDELMESKEDNI. — NAGY ZAVARGÁSOK VÁRHATÓK. — CSÜTÖRTÖKÖN ÜL ÖSSZE AZ ALKOTMÁNYOZÓ GYŰLÉS. — HARC A LENGYELEKKEL.

Az Ebert kormány végre belátta, hogy a katonai tanácsok működése ártalmára van az országnak. Reinhardt ezredes porosz hadügyminiszter rendelet útján nagyon megkorlátozta a katonai tanácsok hatalmát. Így többek közt kivette kezükből a parancsnoklás jogát. A rendelet ellen a katonai tanácsok tiltakoztak. A kilencedik hadsereg katonai tanácsa küldöttséget küldött Gustav Noske berlini katonai főparancsnokhoz, melyben kérték, hogy azonnal vonassa vissza a rendeletét. Noske megtagadta a kérelmet. Erre a katonák kijelentették, hogy megtagadják a rendelet végrehajtását. Noske visszavágott, hogy a kormány fog rá módot találni, hogy a rendeletet végre is hajtsa.

Londoni hír szerint Brémában a helyzet kritikus. A lázadók elhatározták, hogy nem adják meg magukat és hogy a várost megvédik a közeli kormány-egységek támadása elől. Nag yháre várható.

Berlini hír szerint az Eszaki és Balti tengerek kikötővárosainak katonai tanácsai naponta újabb és újabb követelésekkel állanak elő. Dacára annak, hogy Wilhelmshafenben levették őket és Brémában is hamarosan rájuk kerül a sor, mégis kezdnek más városokban zavargni. Jelenleg mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák a verbuválást, mely által a kormányt erős önkéntes hadsereget kíván szervezni. De terveik nem sikerülnek, mert naponta igen sok katonai áll be a hadseregbe.

TILTAKOZNAK BERLINBEN.

A katonai tanácsok berlini végrehajtó bizottsága konvencióra szólította fel az összes katonatanácsokat, hogy tiltakozzanak a rendelet ellen. A munkások tanácsa pedig új központi bizottságot akar alakítani, melynek tagjai csak radikálisok lennének. A független szocialisták és Spartacusok felhívják, hogy amint az alkotmányozó gyűlés összeül, megszintetik a tanácsokat. Már most előkészületeket tesznek, hogy fegyverrel álljanak ellen. Amsterdami hír szerint a radikálisok csomaga vagy elleg-parlamentet akarnak felállítani az alkotmányozó gyűléssel szemben, mert látják, hogy azt orosz mintára nem képesek szétverni.

Csütörtök óta engedély nélkül senki sem léphet be Weimarba ahol hatodikán összeül az alkotmányozó nemzetgyűlés. A gyűlés pénteken elnököt és bizottságokat fog választani és aztán elindítja magát, hogy a bizottságoknak alkalma legyen az alkotmány-tervezetet kidolgozni.

ÖRKÖDNEK GLASGOW FELETT.

Az angol miniszterelnök értesítette Devlinit az ir vezért, hogy nem átkozik bele a belfasti sztrájkba. — Lloyd George szerint az ir várost ugyanolyan mértékkel kell mérni, mint Glasgownt. — A munkásvezérek véleménye szerint a jövő héten ötvenezer vasuti munkás abbahagyja a munkát, hacsak a kormány nem intézkedik.

Glasgowból jelentik: Ezrével érkeztek meg ide a katonák. A város több pontját szuronyos őrcök tartják megszállva. Először reggel 6 óráig minden nyugodt volt. Shipwell tanácsos, aki a clydel kerületben a munkások vezére, letartóztaták.

Lloyd George nem avatkozik be a belfasti sztrájkba.

Belfast, febr. 1. — Lloyd George Párisból azt távirtoztatta Devlinnek, az ir nemzeti párt vezérének, hogy nem avatkozik bele a belfasti sztrájkba. "En, mondja a miniszterelnök a táviratában, teljesen egyetérték Bonar Law pénzügyminiszterrel, hogy Belfastot ugyanolyan mértékkel kell mérni, mint Glasgownt."

Munka és tőke EGYÜTTMŰKÖDÉSE.

Illinoisban a tőke és munka képviselői közös gyűlést tartottak. — Egy sebb jövő hajnalán.

JAPAN A FAJI MEGKÖLÖNBÖZTETÉS ELLEN.

Tokio, jan. 31. (Elkésve). A japán parlament mindkét házában napven tagu bizottsága gyűlést tartott más államférfiak és kiváló személyekkel, melyen elhatározták, hogy néphatalossá fogják kéri a Nemzetek Ligájától, hogy szüntessék meg a faji megkülönböztetést.

OREEL NEMSORAKA HAZAJÖN.

Párisból jelentik: George O'Connell, a Bureau of Public Information elnöke kijelentette, azonnal, hogy oheországi utjából visszakeresztet a francia fővárosba hogy mielőtt a távirati bizottságát megkezdené Páris és az Egyesült Államok között, hazajön és itt leküszön az állásáról.

VÉRÉS ZAVAGRÁSOK AUSZTRIÁBAN.

A "nem fizetünk házbért" mozgalom Budapestről az osztrák fővárosra is áterjedt. — A bolsevik érzelmeik gyűléseit nagy zavargások követték.

Svájcban át érkezett hírek szerint a magyar fővárosban február elsején megkezdődött házbért fizetés elleni sztrájk elterjedt Bécsben is. Szombaton a város több helyén óriási népgyűléseket tartottak. A gyűléseken kommunista elveket hirdettek és a szónokok a magántulajdon teljes megszüntetésére szólították fel a népet. A gyűlések után hatalmas tüntető menetekbe csoportosult a nép. Több helyen összeütközésre került a sor a tüntetők és a rendőrség és katonaság között. A harcoknak számos halottja és temérdek sebesültje volt.

Washingtonból jelentik, hogy Beesben és környékén jelenleg mintegy kétszáz amerikai tartózkodik. Bernből érkezett sürgöny szerint. A bécsi helyzetet rendkívül komolyan mondják. A vidék kissé csendesebb. Az amerikaiak most százaléka kép teljen elhagyni az osztrák főváros területét.

WILSON FEBRUÁR 14-ÉN INDUL HAZA

Párisból jelentik: Megbízható forrásból azt jelentik, hogy Wilson elnök február 14-én indul vissza az Egyesült Államokba a George Washington nevű hajón. A hajó, amely valószínűleg ugyanazon az uton jön majd vissza, amelyken odament az elnöki páron kívül 3000 amerikai katonát is hoz magával.

Valószínű, hogy az elnök nem tér vissza Franciaországba. Köszönhető ez annak, hogy a munka igazán nagyon gyorsan halad előre s hogy az alapvető főkérdéseket február 14-én elforgják mind intézni. Az elnök a munkából alaposan kivette a részét s ez meg is látszik rajta. Nem szabad elfelejteni, hogy az elnöknek köszönhető nagyrészt az, hogy a békekonzferencia mindenben ragaszkodik az ő általa felállított elvekhez.

KIJAVITJÁK AZ ORSZÁG-UTAKAT.

A National Automobile Chamber of Commerce kérelmére a kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy 1919-ben az országutak javítására és új utak építésére a kormány 300,000,000 dollárt fog elkölteni. Ez az összeg jóval kisebb mint amekkorát 1918-ban és 1917-ben elköltöttek erre a célra.

MEGMENTETT TRANSPORTHAJÓ.

Southamptonból jelentik: A Narragansett nevű amerikai transzporthajó két nappal ezelőtt sziklára futott Bembridge és a Wight sziget között. A legénység valamennyi tagját és a hajón volt összes katonát megmentették. Most annak híre érkezik, hogy a segélyhajónak sikerült a Narragansett lehozni a sziklákról és bevontatni Londonba.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States.

Published daily except Sunday the twenty-ninth year by
The Szabadsag Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation, R. E. Carra, President; Dr. Andrew Cserna, Secy-Treas.)

Founded by:
E. T. Kohányi.
Állapította:
Kohányi Thámér.

DR. ANDREW CSERNA, Editor.

Edited and Published at:
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell: Main 2338. Cuy: Central 1291.

REKLAMZINGAR: Az Egyesült Államokban és Kanadában: egész évre: \$3.00. Négyre: \$2.00. Hátra: \$1.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada: one year \$3.00, half year \$2.00. — Foreign countries one year \$5.00, half year \$3.00. — Cleveland one year \$3.00, half year \$1.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodánk címe: **General Office**
Room 603, Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.
Cívetéző: Joseph Horváth, Manager.

A kereseti adó és a nem amerikaiak.

A MERIKASZERTE hozzájogtak a kereseti adó behajtásához, a mi sok munkás embert nemcsak meglep, hanem elég kellemtelenül érint. A törvény felül ugyanis nem sok embernek volt tudomása, az meg éppenséggel váratlan, hogy egyszerre négy esztendőre visszamenőleg kell az adót megfizetni. A kereseti adó az 1913 és 1914 évi kereset után egy százeleket, az utóbbi évek keresete után pedig két százeleket tesz ki. Ami ezer dollárért tett, illetve husz dollár rug. Ez az adót előszörban a külföldieknek hajták be, azoktól, akik nem vették ki az első papírjukat és akik nem készültek megtelepedni Amerikában, mert azt tervezik, hogy visszavándorolnak. Az adó behajtásának a legelső helyen azt az egyszerű módját választották, hogy a munkahelyeken a munkabérből vonták le az esedékes összeget. Az ántant országok olyan alattvalói, vagy polgárai, akik vissza akarnak vándorolni, mindaddig nem kapnak hajójegyváltásra jogosító távozási engedélyt a hatóságoktól, amíg az esedékes adót meg nem fizetik. Azoktól az idegenektől, akik hajlandók hivenni az elcséppapírt s akik kijelentik, hogy egyelőre Amerikában szándékoznak maradni, nem követik az adó megfizetését. Sok helyen megtörtént a magyarok között is, hogy az adólevonást félreértették s azt hittek, hogy minden vagyonuk, még bankbetétiük után is adót kell majd fizetni. Ez súlyos tévedés. A bankból emiatt nem kell kivenni a betétet. Ezt az adót kizárólag a kereset után követelik.

A tulajdonjog a megszállott területeken.

ANNAK a fegyverszünetnek értelmében, amit Magyarország népkormányának kötött az antantországokkal, Magyarországnak igen jelentékeny területeit megszállt csapatok lepték el. A megszállta tartott vidékekről igen sokan éltek át Amerikában olyanok, akiknek valami vagyonkijük, birtokuk maradt Magyarországon s akik most ugyancsak aggodnának annak a sorsa miatt. Az aggodalom annál inkább is érthető, mert nem lehetetlen, hogy a megszállt területeknek bizonyos részeit Magyarország majd el fogja vesztetni a békeszerződés feltételei szerint. Mindez ma még csak feltételek, de olyan feltevések, aminek a valórválása mellett több ér vé sz.

A megszállt területeken maradt birtoknok a sorsa felől azonban nem igen van ok alapos aggodalomra. A területfoglalást vagy határrendezést az országok egymásközt intézik el s annak a magántulajdonra nem lesz kihatása. A magántulajdon az a kormány, a melynek hatáskörébe kerül majd, tiszteletben fogja tartani s a kellő védelemben részesíti. Ezt követeli magának a kormányának jól feljogott érdeke is. Az elrendezkedés és az átmenet időszakában törtenhetnek károk, vagyonelkobozások azonban nincs oka félni senkinek sem.

Ellenforradalom Magyarországon.

SZÉP, simán folyt le a magyar forradalom. El is dicsekedtek vele a forradalom vezetői. Elsiettek a dicsekvést, nem várták meg a dolgok végét. Még korántsem tartunk a magyar forradalom végénél, még sok minden hátra van. Többek között maga a forradalom. Ezalatt nem azt értjük, hogy az embereknek legalább is fejbe kell vágniuk egymást, egymás vérevel kell megöntözni az utca kövezetét. Kész örömmel engedjük el a magyar forradalomból a legkisebb erőszakosságot is. De ha igényt tart a magyar forradalom arra, hogy forradalom legyen és annak is tekinthessük, meg kell oldania végre valkára a földkérdést. Vissza kell helyezni a magyar népet a föld tulajdonába.

Higyjünk a forradalomnak, amikor azt állítja, hogy éppen ez a legfőbb szándéka.

A magyar forradalom még nem volt meg. Mert engedelmet kérünk, az még nem forradalom, hogy Hazai Samu helyett Böhm Vilmos ült be a hadügyminiszterségre, az a Böhm Vilmos, aki néhány hónap előtt a budapesti Meteor kávéház vagy egy másik kávéház asztalánál a nagy nyilvánosság előtt fogyzottta el vacsoráját. Hiába jelentette ki Kunfi Zsigmond, a népjóléti tárca nélküli miniszter, hogy a magyar forradalom politikai forradalom, azért még a magyar forradalomnak sem szabad beérnie személyváltozással. A rendszernek kell megváltoznia. A rendszer megváltozásának első alapfeltétele, hogy a magyar nép földhöz jusson. Megváltással vagy elközbés után, abba mi nem szólnak bele, mert az tisztára azoknak a dolgok, akik Magyarországon élnek. Mindenesetre jobban szeretjük, ha az átalakulás békeségesen történik, mint vérontással, mert mi más olyan nyulszívű "forradalmárok" vagyunk, akik ellenzünk minden erőszakosságot és vérontást.

A magyar forradalom meg ne nehezítsen ránk, hogy ösztönöz beszélni róla. Ez az ösztönözés pedig kellett ahhoz, hogy az ellenforradalomról is szólhassunk. Nem tudjuk, hogy volt-e Magyarországon ellenforradalom, de azt elhisszük, hogy akart lenni. Még pedig igen egyszerű oknál fogva. A magyar mágások ellene vannak a föld elközbésának, ami még érthető, de a kisajátított is ellenzik, mert nagyon számítottak az amerikai magyarok "jó pénzére". Az általuk megszabott áron akarták a földjeiket felparcellázni és az amerikai magyarok dollárjait eladni. A magyar mágások nem mernek kijönni a nyíl színnel. Nem merik azt mondani, hogy nem valnak meg a földtől a nép javára, fölcsepak honnétöknök és azt akarják elhitetni, hogy Magyarország területi épségét óhajják megvédelmezni.

Ha azt meg lehet védeni, meglehet védeni a magyar kormányon keresztül, mert az senki sem tudja velünk elhitetni, hogy Károlyi Mihály nem akarja megvédeni Magyarországot területi épségét, ha lehet megvédeni. Az ellenforradalmárok felkapták a szép jelzőt, hogy visszaállíthassák azt az uralmat, amely belesodorta Magyarországot a háborúba.

AMIKOR A GYLLKÖSSÁG MENTHETŐ.

Lebaudy, a Szahara császára is még néhány többé-kevésbé híres cím tulajdonosa, sok milliót, de kevés ést örökölt apjától. Gyermekkorában talán normális ésszjárás volt, de a milliók később megrontották. A közönséges halandót mindazért, ami a milliomos Lebaudy elkövetett, bizonyára a bolondok házába zárják és biztonság okáért ott is tartják, őt azonban, millióira való tekintettel, nem deklarálták bolondnak, hanem csak különöket neveztek el. A különökös leple alatt azután a leglehetőbb dolgokat követte el.

Különökösödésből vagy szerzetesből meg is nésült és annak az aszszonyának életét, aki vonzalomból vagy érekből élete sorsát az övéhez kötötte, pokollá tette. Útlat, verte, kínozta, elpusztítással fenyegette. Volt egy szerető leánya is. Ezzel sem bánt különben, mint feleségével. A feleség tört. A maga sorsát csak elviselte, de leánya szenvedését megértette. Az anyai szeretet legyőzte a hitves szeretetét, illetve költelenségét és mikor árult férjétől leánya életét is feltenie kellett, a legborzúsabbra határozta el magát. Agyonlőtte az eszevesztett férjét, mert ha nem tesz, saját és leányának élete örök veszedelemben forog.

A gyilkosság természetesen nagy szenzációt okozott. Minden gyilkosság szenzáció, de a férjgyilkosság különösen felkeltette a közönséget. Ez esetben pedig a közönséget milliók milliók szerették le. A munkanélküliség állapota terjed és terjedni fog még ezután is. De ha csak ez lenne az egyetlen veszedelm, ugy nem volna ok az aggodalomra; azonban a munkásság, a munkaadók és a kormány egymással ellenkező irányú célok elérésén dolgoznak.

A kölcsönös gyanakodás, a bizalmatlanság s egymás viszonynak a nem ismerése az okai ennek az állapotnak. Orszországon ez a gyanakodás zavaró teremtett, amit mi bőiesen el akarunk kerülni.

PÁLMILLIÓ EMBER MUNKANÉLKÜL.

Sir Esie Gedes, aki most a vasutak igazgatója, a következőköt mondja:

"Tíz millió polgári háborús ipari munkás közül már fél millió van munka nélkül. A katonamunkások közül eddig milliót milliót szereltünk le. A munkanélküliség állapota terjed és terjedni fog még ezután is. De ha csak ez lenne az egyetlen veszedelm, ugy nem volna ok az aggodalomra; azonban a munkásság, a munkaadók és a kormány egymással ellenkező irányú célok elérésén dolgoznak.

A kölcsönös gyanakodás, a bizalmatlanság s egymás viszonynak a nem ismerése az okai ennek az állapotnak. Orszországon ez a gyanakodás zavaró teremtett, amit mi bőiesen el akarunk kerülni.

ESETLEGES MEGOLDÁSOK.

"En kétféle megoldásra gondolok. Az egyik az, hogy hadi vegye át a munkásság a maga kezélsébe azoknak a nagy nemzeti ipartelepeknek egyikét, akik most eladásra kerülnek. Próbáljanak így kísérletezni a szövetéségi intézettel. Nem tréffálok hanem komolyan ajánlom ezt.

"A másik megoldási mód lehetne a haszonreszesedés, amit most kezdenek egyre szélesebb körben megvalósítani Amerikában, ahol az alkalmazottaknak joguk van az igazgatás számadatába bepillantani, ami elosztja a gyanakodást."

Lord Lever-Hulme, tekintélyes gyáros, aki igen sok munkanélkülit alkalmaz, így nyilatkozik:

"A tőke és a munka feltételül egymástól függ de, míg a tőke a tapasztalat nehézk iskolájában önbizalmat tanul, addig a munkának azt tanították, hogy támaszkodhatik a kormányra, engedmények, adományok jötkönyság stb. révén, a mi azonban, akár a Bölcsesség Köve mind csak hiábavalóság.

"A munka tanúja meg, hogy rövidbe munkaidőt és kevéssé fáradszó foglalkozást soha sem ér el az erőszak politikájával, vagy a tőke iránti gyanakvással, bizalmatlankodással, hanem csakis úgy, ha készül az együttes öszmunkálkodásra, tanulmányozza az igazgatók kötelezségeit s azokat az elveket, amelyek sikerre vezetnek."

G. H. Roberts volt munkügyi miniszter, most élelmiszter ellenőr:

"A munkásvezérek a munkásság nagy tömegének soha sem fognak használni, ha nem mutatnak rá, hogy az ipari helyzetet javítani csak úgy lehet, ha az ipartelepek megint benépesülnek s a termelő képesség óriási mértékben fokozódik."

Sir Robert Herne, munkügyi miniszter:

"Engem nem nagyon nyugtataltani a sztrájkhelyzet, mert el voltam rá készülve, mint elkerülhetetlen. A háború visszahatása ez. A háború tartama alatt az emberek — különböző okok miatt nem sztrájkolhattak, főleg azért nem, mert nem akarták oserbenhagyni a fronton lövöket.

"Azt hiszem, hogy a most tapasztalható rendellenesség csak átmeneti jellegű dolog s az ipari szervezetek hamarosan magukhoz térnek."

AZ ANGOLORSZÁGI MUNKÁSVÁLSÁG.

London, febr. 1. — Angolországban a munkásság megoldásának problémája egyre égetőbbé válik s az angol kormányának s az ipar vezető embereinek a legnagyobb erélyességgel s egyben tapjattal kell fellépni, hogy megmentsék az országot attól az ipari khaosztól, ami máris olyan veszedelmes fenyegeti. A Tyne Riverben száznál több teherszállító hajó vesztelt reparációra várakozva, ami azonban késik a hajógyári munkások sztrájkja miatt. Nagybritániában a sztrájkolók számát most negyedikmillióra becsülik.

MIT CSINÁLJANAK A MAGYAROK?

A Szabadságnak mint régi olvasója nagy figyelmet fordítottam rá, hogy éretlen levelekkel ne zaklassam a T. Szerkesztőt. De ebben a pillanatban a midőn Daragó József az országos magyar végrehajtó bizottság elnökeként a nyilatkozata előttem fekszik a nyilatkozatom el sőt köteleseggemnek is tartom az összes Amerikában élő honfitársaim (társadalmi osztály különbség nélkül) figyelmébe felhívni ezen nélkülözhetetlen intézményre.

Testvérek! A Szabadság újsán tudomásunkra jött, hogy megalkult az országos magyar végrehajtó bizottság, a melynek célja: Ruhát és cipőt adni az otthon szenvedő testvéreinknek. — Ruhát és cipőt — nem ez nem elég, chez pénz is kell a költségekre, járuljon hozzá mindenki, és adjon tehetsége szerint, jobbmódotok adjanak többet ez mindnyájuk kötelesege.

Testvérek! Legyünk öszinték és valljuk be, hogy mink nem szenvedtünk háborús idő alatt, sőt azok akik munkaképesek voltak, bő alkalmuk volt igen szép keresetre szert tennök, ellenben otthon lévő testvéreink ruha és élelem nélkül vannak, mégis tudomásom szerint akadnak olyan honfitársak, a kik csupán földszerezés miatt akarunk hazá iparkodni, az ilyen eljárás részéről sem helyes eszelekednek sem testvéri szeretetnek nem minősíthető, a föld it is van bőven és olcsó s így mindenki könnyen juthat hozzá aki vele foglalkozni akar s nézetem szerint azon honfitársam aki a földszerezést végezté haza akar menni, helyesebben eszelekedne ha a családját esetleg rokonait ide hozatná és lenne tisztességes polgári ének az országnak.

Az ilyen eszelekedet a kormány is szivesebben venné, hogy ha a magyarok földet vásárolnának mint azt, hogy csak a gyárakba szorulkak és kénytelenek a fizetés emelésért harcolni, a miből ugy sem huznak hasznót, csak az ipar cikkepek

AZ OLVASÓK POSTÁJA.

Ebben a rovatban, amelyet azért nyitottunk, hogy olvasóink közül bárki hozzájáruljon benne a magyar közügyekhez, felvehessen valamely eszmét, elpanaszolhassa tanulságos esetét, felhívhasson s figyelmet önmagával vagy magyarokkal szemben elkövetett viszátsátsokra, büdithassa, rámutathasson különböző hibákra, tévedésekre, örömmel közöljük az első levelet. Várjuk a következőket, de jímétejük, hogy a beküldött cikkek ne igen legyenek hosszabbak 150 szónál. A cikkekhez bismárt csak akkor fűszünk, ha az amerikai magyarár érdeke est megköveteli, különben ugy tekintjük azokat mint az olvasók egyjónságot való beszélgetését s a hozzájárulást az olvasókra bismak.

LIBERTY BOND

Csak a legszélesebb körben elterjedő és No. 1000-as felirattal ellátott Liberty Bondok.

Ha szüksege van a Liberty Bondokba fektetett pénzre, forduljon vagy írjon bizalommal a címre:

NÉMETH JANOS ALLAMI BANK
1207 Second Ave., New York, N. Y.

és élelmi szerekek az árait megnagyobbitják.

Hazafiúi tisztelettel,
Miszovszki EMIL.

Szerkesztői üzenetek.

Nagy Sándor Detroit, Mich. Amig a békekötés létre nem jön, addig semmi esetre sem.

Lukács József Duquesne, Pa. A magyarországi lapok hirdásai szerint az oroszországi magyar foglyok egyrésze már hazakerkezett, de hogy mennyi, azt nem lehet tudni.

Barta János Dancy, Wis.

Irjon erre a címre: Kállay Bros. Painesville, O.

Kovács Gábor Cleveland, O.

Jéjjon be a szerkesztősébe, hol megkaphatja a kívánt lapokat.

Mrs. K. Irja meg körülményesen,

hogy hol van az a föld, milyen város, vagy helység közelében és milyen föld. Eselleg küldje el róla a kezei közt levő irást, mert, amig nem látjuk tisztán a dolgot, addig nem tehetünk semmit. Ha csak lehet, mindenesetre segíteni fogunk.

Raky István.

Az első kérdésről tüzetes felvilágosítást nyer, ha a városnak kis fizetés térképét megveszi. Abban benne van minden. A második kérdésre biztos választ nem adhatunk, mert azt meg magunk sem tudjuk.

K. N. C. St. Louis, Mo.

Ahhoz, hogy valaki mozisínészd legyen, semmiféle iskola, vagy képzettség nem szükséges. A fő, hogy szép legyen és tehetőség legyen hozzá. Vasárnapi mellékletünkben rövidesen foglalkozni fogunk a mozi világgal, felhívjuk rá a figyelmét, abból többet megtudhat majd.

Buffaloi.

Azok a híresztelések sem mind igazak. Szeged Csongrád megyében van. Magyarországnak hatvanhárom vármegyéje volt.

Mike Jurkinya.

Árról nem döntött a kongresszus, a dolog csak tervebe van véve.

B. J. Pittsburgh.

A Károlyi-féle pénzek letétele vannak helyre és felettük csak Károlyi intézkedhetik.

Szpevács Mátys Detroit, Mich.

1. Még korai volna, várja be a békekötést. 2. Közel az egy millióhoz. 3. Igenis van.

LIBERTY BONDOKAT

Kézpénzért a napi erőlködésünk vesztünk is eladunk. Ugyazintem a részletre vásárolt és teljesen le nem fizetett Liberty Bondokat is átvesztük.

910 Schofield Bldg.
az E. 9-ik utca és Euclid Avasarkán, Cleveland, O.
Nyitva este 6 óráig.
Magyarul beszélünk.

Mi lesz velünk?

AZ INFLUENZA TÖVABB PUSZTIT. — MIKOR LESZ VÉGE A VESZEDELEMNEK.

Az Egyesült Államok törvényhozása előtt javaslat van, amely azt kívánja, hogy az ország pntáréből öt millió dollárt utaljanak ki a spanyol kór terjedésének s újra való fellépésének meggátására. Semmi sem volna sürgeőbb mint ennek az összegnek a kiutalása és a spanyol kór ellen való felhasználása, mert a járvány nemcsak szörványosan, de egyes helyeken utólag járványosan pusztít. A különböző magyar telepekről is érkezik jajkiáltás: pusztulnak, vesznek férfiak, nők, ifjak, öregek vegyesen.

Mi lesz velünk? Mit tegyünk? Védekezünk, ahogy tudunk a járvány ellen, ne várjunk arra, hogy a hatóságok védjenek meg, kövessünk el a magunk jószántából mindent egészségünk biztosítására, életünk megmentésére. Kerüljük a meghűlést, ne érintkezünk influenzás, meghűlt, köhögő emberekkel, betegeket ne látogassunk. Főképp pedig tartsuk kéznél a Partos-féle influenza ellenes orvos-szerek, amelyek annyi magyar otthonban meg vannak már.

Es ezek az előrelátó családok ugyancsak nem bánták meg, hogy jó orvosággal látták el magukat. Nagy hasznát veszik ugyanis nekik lépten-nyomon.

Kövesse ezt a jó példát minden amerikai magyar s szerezze be a Partos-féle orvosággok legszükségesebb jait, amelyeket itt felsorolunk áráikkal együtt:

PARTOLA hashajtó, vér és gyomortisztító gyógyszer, ára nagy dobozunkint \$1, 6 nagy dobozzal csak 5.00.

PARTOGLORY idegerősítő gyógyszer, nagy üvegenként \$1, hat nagy üveggel \$5.00.

Liro fejfájás elleni kitünő szer ostyában, nagy dobozunkint \$1.00, hat nagy dobozzal csak \$5.00.

PARTOUCOUGH köhögés, hörghurut, tüdőhurut, gége és légszűhurut ellen; kitünő szer a légo szerek mindenféle meghűlése ellen, nagy üvegenként \$1, hat nagy üveggel csak \$5.00.

PEMETE CUKORKA köhögés és torokbaj ellen, adagonként 15 cent, nyolc adaggal \$1.00.

KARPÁTI MELLTEA nátha, köhögés, fejfájás és mellfájás ellen, dobozunkint 35 cent, 3 nagy dobozzal csak \$1.00.

A rendelést a pénzzel együtt erre a címre tessék küldeni: Partos Patika, 160 Second Ave., New York, N. Y.

Lépjén be az amerikai magyarság legrégebb s legnagyobb egyletébe, a

Verhovay Segélyegyletbe.

MIERT? Olvassa el az 5-ik oldalon látható hirdetés!

RÓTH H. IGNACZ IRODAJÁBÓL,
3966 SECOND AVE., PITTSBURGH, PA.
Jan. 7. 1919.

REGI CIM: 3966 Second Ave., Pittsburgh, Pa. Cim-változt: 4743 SECOND AVE., HAZELWOODBAN, PITTSBURGH, PA. UJ CIM: A BALTIMORE & OHIO DEPÓVAL SZEMBEN.

Ennél értelem egy pittsburi, mint vidéki ügyfélim, hogy produktív helyiséget reg helyéről a SECOND AVE. 4743 SZÁM ALATTI HELYSÉGRE költöztem át, miután a telek, amelyet eredeti irodám alott, neu az én tulajdonom volt és az iroda épület 10 éves szerződés alapján épült. Ez a 10 éves szerződés most január 1-én lejárt.

A régi számlát láttam, hogy eddigi helyesemről, amelyben 15 éven át szorgalmas honfitársam, csupán tőle kifizetve tettem át irodámat, úgy hogy az nem nagy kényelmetlenséget okoz azon ügyfeleimnek, akik a Greenfield Ave. és Bates Street közöttiek laknak. Ez ha egy kicsit messzebb kell is lenni, nem mindegy, ez a használatot nem fogják sajátul az egyedül magyar hajójegyváltási Pittsburiában.

A "Broken Bottom" nevű telepen lakó magyarságunk — azt hiszem, — az nem messzebb, az nem közelebb az új iroda, mely a Second Ave. 4743 szám alatt épületben van. A Hazelwoodban és Glenwoodban és West Homestead lakó ügyfeleimnek pedig az új iroda közelebb estik.

Meg kell még jegyeztem, hogy ezt a helyiséget egyelőre ideiglenesen, vagyis csak ma jus s 10 óráig foglalom. Azaz a költözésem idején megkérlek, hogy a szokásos forgat az ezután is kiderüljön. Összint tisztelettel!

RÓTH H. IGNACZ.
8. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24.

Gazdálkodók és kertkedvelők szives figyelmébe!

Hogy sikerük biztos legyen a gazdálkodás és kertészkedés terén és hogy befektetett pénzük, egész nyári drága munkájuk és egy hosszú évi szép eredményük karba ne vesszen, vántjuk önököt hogy ne vásárolják vetőmag és egyéb szükségleteket a gazdálkodás terén tapasztalatlan, kétes egyéneknek, kik csak maróholognapra számítanak az önk bizalmukra, hanem csakis egyedül

Kállay Testvérek-féle

friás, csirkepes magyar fajta, saját telepünkön termelt és kipróbált tavaszi vetőmagvakat vesznek.

Cégünk 13 évi beületese szolgálata és ezer meg ezer elismerő levél bizonyítéka annak, hogy mindenki bizalommal fordulhat a

Kállay Testvérekhez

ha a gazdaság vagy kertészet terén bármire is szükség van.

Irjon az 1919. évre szóló kertészeti nagy képes árjegyzékért az alábbi címre:

Kallay Bros. Co.

R. F. D. 1, BOX 217 PAINESVILLE, O.

ALAPTAL AZ AMI

PERSHING NISZTERNEK KÖZIK A FEKAI KATON

Washington, máj 1919. — Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern keltettek nemorikai főhadiszázsigorri vizsgálomost hivatalos s ebben a pártiminosítói.

Pershing tájékoztatja a közönséget, hogy az amerikai pásokat követő nap, hogy a pólva be. Tern kelt

ink?

MIKOR EMNEK.

asa előtt javaslat ország pentárából kör terjedésének Semmi sem volt a kiutalása és a mert a járvány eken utólag jártelepekről is ér-fértaik, nők, if-

árvány ellen, ne nek meg, köves- lent egészségünk Kertüljük a meg-meghült, köhögő Főkep pedig a ellenes orvos-onban meg van-

ancsak nem bán- kát el magukat. pten-nyomon. amerikai magyar legszükségesebb al együtt: ortisztító gyógy- 6 nagy dobozzal

tyital, nagy üve- tyában, nagy dó- k \$5.00. rut, tudóhurut, a légoz szervek egenként \$1, hat

s torokbaj ellen, 00. hős, fejfájás és 3 nagy dobozzal e a címre tessék Ave., New York, (Hird.)

arság legre- tébe, a y tbe.

látható

ABÓL, N. PA. HAZEL WOODMAN, INC. PA. 10 DÍPVÁLT SZEMBEN. feltehető, hogy irada- MI ALATTI HÉLYTÖRZSÉ-nek az én tulajdonom em. Ez a 10 évdes szer-

helyben 15 éven át szal- iradmat, egy, hogy az a Greenfield Ave. és 10 kál is jónak, je- eddől magyar hajójeg-

at hiszem, - se nem Ave. 212. szm. szőlő Homesteadon lakó üz- dre ideiglenesen, vagyis futatott. - igazságnál BARK H. IGNACZ 18, 19, 20, 21, 22, 23

hez re is szüksé- nagy képes

Co. SVILLE, O.

ALAPTALANOK A VÁDAK AZ AMERIKAI KATONÁK ELLEN.

PERSHING TABORNOK BAKER HADÜGYMINISZTERNEK KÜLDÖTT TÁVIRATÁBAN TILTAKOZIK A FELTÉVÉS ELLEN, HOGY AZ AMERIKAI KATONÁK BÜNTETTEKET KÖVETEK EL PARISSBAN.

Washington, febr. 1. — Többször megemlékeztünk már arról, hogy a francia lapokban hire járt annak, hogy az amerikai katonák utonállásokat és betörései lo-pásokat követtek el a francia fővárosban. Alig volt nap, hogy a párisi lapok ilyen esetekről ne számoltak volna be. Természetes, hogy a hírek nagy megütöztetést keltettek nemcsak az Egyesült Államokban, de az amerikai főhadiszálláson is. Az ügyben Pershing tábornok szigorú vizsgálatot rendelt el. E vizsgálat eredményét most hivatalos uton tudatta Baker hadügyminiszterrel s ebben a párisi lapok híreit "nagyon túlzottnak" minősíti.

Pershing tábornok távirata a következőképen szól:

"A 2570-ik sorszámmal ellátott táviratára válaszulva kijelentem, hogy az ügyben magam folytattam vizsgálatot s ez arra a meggyőződésre vezetett, miszerint a lapok szenzációs riportjai, amelyek az amerikai katonák által elkövetett rablásokra és utonállásokra vonatkoznak, nem egyebek túlzásnál. Az amerikai katonák által elkövetett büntények száma elevenesen csak egynek mondható, tekintettel a környéken össztömörített hatalmas emberanyagra. S ugyanez áll egész Franciaországra is. "A fegyverszünet megkötése óta Páris, a rossz híre hájjammal terhelt emberek számára rengeteg alkalmat szolgáltat. Természetes, hogy rendezavará-

sok fordulnak elő, de az amerikai katonai rendőrség elsőrangú és igyekszik minden eshetőségnek elejét venni. Rosszakaratú ráfogás, hogy a pénztelenség viszi bűnre az amerikai katonákat. Párisban egy penny nélküli katonasíncsen. Tény, hogy vannak egyesek, akik a fizetésüket nem kapták meg, de ez a megváltoztatott fizetési rendszernek tulajdonítandó. De ezeknek az embereknek sem kell már sokáig pénzre várni. Minden ember megkapja a pénzt, sőt a fizető mester tiszteket küldött ki a körházakba és egyszébe, azoknak a felkutatására, a kiknek a fizetési listája elvesztett.

"Nem tudom eléggé hangsúlyozni az amerikai közvélemény előtt az amerikai katonákról közölt hírek alaptalanságát."

VESZÉLYBEN AZ ÉSZAK OROSZORSZÁGI Sereg.

A SZÖVETSÉGESEK ISMÉT KÉNYTELENEK VOLTAK MINTEGY NEGYVEN MÉRTFÖLDNYIRE VISSZAVONULNI. — KOMOLY AGGODALMAK AZ OTT HARCOLÓ AMERIKAI KATONÁK SORSAÉRT.

Archangel, jan. 31. — A bolshévik legújabb heves támadásai következtében az amerikai csapatok visszavonulásának utjában. Gorát egy angol és oroszokból álló kis csapat addig védte, míg az amerikaiak kiürítették Tarasevot. A két csapat aztán egy-sülve visszavonult észak felé. Az idő az utóbbi két nap alatt rendkívül felmelegedett. Csekély hóesés volt és ennek a következtében a téli szánpak-utak kitűnő karban vannak. A nagy hideg enyhülése és a jó utak megkönnyítik a bolshévik seregek előnyomulását.

NAGY AGGODALOM WASHINGTONBAN. Katonai körökben az arhangeli fronton a helyzetet rendkívül kritikusnak tartják. Beérkezett jelentések szerint a bolshévik hadsereget nagyon megérintették és ennek, valamint annak a ténynek, hogy tüzéségük sokszorosan meghaladja a szövetségeseket, tudható be, hogy a szövetséges hadoszlopot mely Shenkursztól visszavonult, még északabbra szorították vissza.

A hadügyminisztériumhoz érkező jelentések nem emlékeznek meg arról, hogy a csapatok parancsnoka segítséget kért volna, de miután az ottani hadműveletek a szövetséges főparancsnokságát intézi, nem tartják valószínűtlennek, hogy onnan sürgös csapatérősítéseket kértek. A vezérek adatai szerint az arhangeli fronton működő szövetséges haderő összetétele a következő: hater az angol, négyezeröttszáz amerikai, ezeröttszáz francia, angol tisztek által szervezett orosz csapatok és egy kisebb szövetséges nemzet ezer katonája. Tarasevo shonnán az amerikaiak visszavonultak Archangelből százharmat mértföldnyire van délre, tohát az új hadállások már csak kilencven mértföldnyire vannak a fúntos

EGÉSZ AMERIKA minden részbe küldi a Vörös Kereszt Patika postarendelési osztálya a legjobb, legmegbízhatóbb orvosságokat TITOKTARTÁS MELLETT. MINDEN FÉRFI ÉS NŐ Akármilyen baja van, forduljon bizalommal tanácsért és gyógyszerért Amerika legnagyobb magyar patikájához erre a címre: VÖRÖS KERESZT PATIKA 8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

ANYÁM, MIÉRT NEM SZEDSZ NUXATED IRONT?

Egészséges és erős lennél, lenne rózsás arcszíned, ahelyett, hogy ideges és ingerlékeny vagy állandóan és oly sápadtnak és öregeknél nézel ki? Az orvos Smith Zsuzsi anyjának adott ebből és ő most nagyobb színen van.

Minden nő, ki hányan fírad el, ingerlékeny, ideges és megviselt, szedjen Nuxated Iront, hogy gyarapítsa egészségét, erőjét és kitartását.

"Vas nélkül nem lehetnek gyönyörű, egészséges és rózsás arcú nők", mondja Dr. Ferdinand King, new yorki orvos és orvosi művek szerzője. "Legutóbbi beszé- demben, melyet orvosokhoz inté- tem, rámutattam arra a kórnily és nagy veszélyre, a melyet az amerikai nők vérebén lévő vashányi okoz a komolyan ajánlottam nekik, hogy több szerves vasat — Nuxated Iront — irjanak elő ide- gesen kimerült, szegény és rózsás arcszíniú nőnek.

A sápadtság betegséget jelent. A beteg nőnek arra sápadt, husa petyhüdt. Az izmok elvesztik rugalmasságukat, az elme elgyengül, emlékező tehetőségi rossz lesz és ennek következtében nagyon sok- szor gyengék, idegesek, kimerül- tek, elkeseredettek és melankóli- kas lesznek. Ha a vas elhagyja vé- rünket, elhínik a rózsás arcszíniú is, a melyet az amerikai nők vérebén lévő vashányi okoz a komolyan ajánlottam nekik, hogy több szerves vasat — Nuxated Iront — irjanak elő ide- gesen kimerült, szegény és rózsás arcszíniú nőnek.

Mi a válaszod? Meg, hogy meddig tud dolgozni és meddig tud gyalogolni faradtás nélkül. Azután két teljes heten kez- ronyosságok, az elme elgyengül, emlékező tehetőségi rossz lesz és ennek következtében nagyon sok- szor gyengék, idegesek, kimerül- tek, elkeseredettek és melankóli- kas lesznek. Ha a vas elhagyja vé- rünket, elhínik a rózsás arcszíniú is, a melyet az amerikai nők vérebén lévő vashányi okoz a komolyan ajánlottam nekik, hogy több szerves vasat — Nuxated Iront — irjanak elő ide- gesen kimerült, szegény és rózsás arcszíniú nőnek.

Fehér tengeri kikötőtől. A szövetséges eredeti hadállása a múlt ősszel Archangelstől két százötven mértföldnyire volt délre.

ANGLIA ÉS AMERIKA AZ OROSZ FRONTOK FELADÁSA MELLETT. Páris, febr. 1. Az Egyesült Államok Nagy Británia támogatásával azt ajánlotta Franciaországnak, hogy azonnal vonják vissza a szövetséges csapatokat Oroszországból.

Stockholmból jelentik: E pillanatban a spitzbergai kérdés foglalkoztatja leginkább a skandináv politikai köröket. Ezt a területet, amely akkora, mint Mexico és tele van a leg- ritkább ásványokkal, ötven is követelik, részben, vagy egész- ben. És pedig: Svédország, Norvégia, Oroszország, Anglia és Németország.

A svéd természetesen leg- inkább a norvégokra haragsza- nak és azzal vádolják őket, hogy Párisban "kijárják" ma- guknak a Spitzbergákat. Elis- merik ugyan, hogy Norvégiá- nak is van joga bizonyos ré- szekhez, de viszont kijelentik, hogy Svédországnak erre a te- rületre épen ilyen joga van.

A CSEHEK ELFOGLALTÁK SZILÉJÁT.

Amsterdamból jelentik: Egy Bécsből érkezett távirat arról számol be, hogy a csehek elfoglalták osztrák Sziléziát, miután az ellentálló lengyeleket véres ütkö- zetben megverték.

Lépjén be az amerikai magyarság legre- gább s legnagyobb együletébe, a Verhovay Segélyegyletbe. MIÉRT? Olvassa el az 5-ik oldalon látható hirdetés!

ERDÉLY ÉS BÁNÁT SORSA A BÉKEKONFERENCIA ELŐTT.

(Folytatás az 1-ő oldalról.)

lakossága görög és melyet a tripolizsi háboru után mint zá- logok kerültek az olaszok ke- zébe, visszaadják Görögorszá- nak, dacára annak, hogy a londoni szerződésben a szövet- ségesek Olaszországnak juttat- ták a szigeteket. Ezzel szem- ben Görögország beleegyezik, hogy a corfui szoros nemzet- közvé tegyék és pártolja Olaszország igényeit Avlona kikötő és vidékére, míg az olaszok pártolják a görög igényeket Epirusban. Görög- ország továbbá nem fog akadá- lyokat gördíteni azon esetleges olasz kívánság elé, melynek alapján Olaszország Albánia felett szeretné a fenhatóságot gyakorolni.

A MAGYAROK ÉS JUGO-SZLAVOK SZÖVETSÉGE.

A békekonferenciát — a "Detroit News" értesülése szerint — hirtelen új probléma lepte meg. S ez a probléma erősen hátráltatja annak az elv- nek a keresztülvitelét, amely határozottan kimondja, hogy a kis nemzetek is váljanak külön és önmaguk rendelkezzenek sorsuk felett. Az új problémát Magyar ország vetette a békekonferencia elé. Magyarország ugyanis azt akarja, hogy a jugoszláv állammal szövetsé- get köthessen, mert ennek nagy tengerpartja van az Ad- rián. Az adriai tengerpartot Párisban úgy tekintik, mint elválasztó vonalat az új délkeleti államok és a kiülső világ között. Az adriai tengerpart legnagyobb részét; vagyis azokat a részeket, amelyek nem tartoz- nak Olaszországhoz, a jugoszláv állam foglalta le ma- gának és ez ennek az országnak igen nagy befolyást és tekintélyt biztosít.

Magyarországra nézve óriási előnyök származná- nak a Jugoszláviával való egyesülés következtében. Lehet, hogy Fiumét, amely eddig a magyar tengerpar- tot képviselte, a békekonferencia nemzetköziesíteni fogja. A magyarok nagyon jól tudják, hogy abban a pillanatban, mihelyt elvesztették egy kijáratot a ten- ger felé, különösen, ha elvesztik az egyetlen kijáratot, a helyzetük igen súlyos lett. Magyarországának kell ki- járat a tenger felé, amely felett jurisdikciót gyakorol- hat. Egy Jugoszláviával való egyesülés megoldaná ezt a kérdést. Fiume felett ismét magyarok gyakorolhat- nák a jogot.

A jugoszlávok maguk semmit se szeretnének job- ban, mint terjeszkedni. Ennek következtében a magya- rok ajánlkozását biztosan jó szívvvel vennék, tekintet- tel arra, hogy Magyarország a szövetségesben biztosan elismerne Jugoszlávia szupremációját.

Párisban és Londonban meg vannak arról győ- ződve, hogy egy ilyen egyesülést Olaszországban a leg- nagyobb megdöbbenéssel fogadnának. Olaszország an- na kidején meg egy kis jugoszláv állam ellen is tiltakoz- ták és nem akart belemenni abba, hogy ketten osztozzanak meg az adriai tengerparton. Olaszország Jugoszlávia és Magyarország szövetségében erős ellen- felet látna és lát már most is.

Mindezeket figyelembe véve, Párisban nem tart- ják lehetetlennek, hogy délkeleti Európában a közel jövőben ismét lángra kapnak a szenvedélyek.

HARC BALASSAGYARMATON

Páris, febr. 1. — A Matinnak Zürichből egy Bu- dapestről érkezett távirat alapján azt jelentik, hogy csütörtökön nagy összehúzó volt a cseho-szlavok és a magyarok között Balassagyarmaton. A várost a cseho-szlavok tartják megállva. A támadásban a harminckettedik és a harminnyolcadik gyalogrezd vett részt. Mikor a hirt megtáviratozták Zürichbe, a magyarok épen arra készültek, hogy a cseho-szlavok által megszállt katonai barakkokat repülőgépekről megbombázzák.

KERESIK A KINAIÁK GYLKOSAIT.

Washingtonból jelentik: Meg emlékeztünk róla, hogy Dr. Theodore T. Wongot, a kínai közoktatásügyi bizottság fejet és a misszió két tagját egy ismeretlen ember megölte. A rendőrség mindent elkövet, hogy a gyilkosok nyomára jus- son, de eddig minden eredmé- ny nélkül. Az egyetlen nyom eddig az, hogy az egyetlen két hallgatója tett látogatást a misszió épületében, amely a vá- ros legelőkelőbb negyedében van és azt a két kollégát ke- reste, akiket Wonggal együtt megölte. Ezek két napig nem jöttek előadásra és a társak azért jöttek, hogy a távollét- tük okáról meggyőződés sze- rezzenek. Egyikük talákozott egy ismeretlen emberrel a ház kapujában, aki azt mondta: ne- ki, hogy Dr. Wong nincsen oda háza. Azután eltűnt. A két egyetemi hallgató bement a házba és megtalálta a három hullát. A vizsgálat megállapí- totta, hogy egy revolverből lött golyókkal gítek meg mind- hármukat. S mindegyiket a fejének ugyanazon a részen ér- te a golyó. A vizsgálat folyik.

LEJEBB SZÁLL A SZÉN ÁRA.

Washingtonból jelentik, hogy Garfield, a szénfelügyelő hivatalos nyilatkozatában arról szá- mol be a közönségnek, hogy a szénnek, koksznak, olajnak és természetes gáznak az ára le- jebb fog szállni a közel jövő- ben, tekintettel arra, hogy a fűtőanyag felügyelő bizottság visszavonult a fűtőanyagok árának kontrollálásától. A tör- vény értelmében azonban a bi- zottság addig kénytelen a hi- vatalában maradni míg a békét végleg meg nem kötik.

FRANCIA HADIHAJÓ BAL- ESETE.

Róma, jan. 31. Pola közelé- ben egy francia hadihajó szirte- re futott. A hajó vezedelmes helyzetben van és atól tartá- nak, hogy mivel máris erősen megrongálódott úgy el fog pusz- tulni.

EMIL NYITRAY 77 First Ave., New York, N. Y. A legizletesebb, a legzamatosabb hazai fűszerek csak nálam kaphatók. Én adom az életnek azt a jó hazai "mégköll" ist. Valódi hazai Szegedi Rózsapaprika, 1 font 95c Dunántúli erős paprika, 1 font 95c Legfinomabb szilva lekvár, 5 font \$1.50 Hazai safrány, 1 csomag 50c Hazai rud vanília, 5 rud 50c Hazai tarhonya, 2 font \$1.00 Hazai tarhonya, 5 font \$3.00 Hazai aszított gomba, 1 font 35c Hazai derelye vágó 35c Magyar Szakácskönyv \$2.00 Asszonyom! A burdosok meg az apjuk szívéhez az ut a gyomron keresztül vezet! NAGY POSTAI SZETKÜLDÉS: Rendelésével együtt küldje a pénzt is. Mindent postán bérment- ve, házhoz szállítva küldök. — Rendeljen mielőtt elfogy! — Amerika legnagyobb hazai áruraktára — Alapítva 1882-ben.

EMIL NYITRAY 77 First Ave., New York, N. Y.

BERNSTORFF ELLEN NEM TILTAKOZNAK AZ AMERI- KAIÁK.

Párisból jelentik, hogy az amerikai békedelegáció tagjai semmiféle akadályra nem gürdi- tenek az elé, hogy a német bé- kedelégátusok között Bernstorff gróf, a volt washingtoni né- met nagykövét is helyet foglal- jon.

Hir szerint azt az elvet le- szögezték, hogy a résztvevő felek közül senki se emelhet kifogásokat akármelyik béke- delegátus személye ellen.

HÁROMNEGYED BILLIÓ DOL- LART TENGERSZÉTI CÉ- LOKRA.

Washington, jan. 31. A kép- viselőház tengerészeti albizotti- sága egyhangúlag elhatározta, hogy a jövő évi költségvetésből a haditengerészet részére 750 millió dollárt irányoznak elő. A határozat Daniels tengerészeti miniszter három éves építési programjának győzelmét jelen- tti.

KÖTELEZŐ KATONAI KIKÉP- ZÉS.

Washington, jan. 31. New, in- dianai republikánus szenátor a szenátusban benyújtott egy tör- vényjavaslatot, melyben kötele- zővé kívánja tenni a 18 és 26 év közötti férfiakra a katonai kiképzést. A javaslat átadása előtt New beszédében kijelentet- te, hogy "a javaslatot a kor- mány legmagasabb állású tiszt- viselői is pártolják."

AZ ANGOL PARLAMENT FEBRUÁR TIZENEGYEDI- KÉN UL ÖSSZE.

Londonból jelentik: Az angol parlament most már véglegesen megállapított program szerint február 11-én ül össze. A Ház elnöke valószínűleg ismét Sir James Lowther lesz.

FELALLITJAK A RÉGI FRAN- CIA HATART.

Párisból jelentik: A hivata- los lap legközelebbi számbában cikk jelenik meg, amely arról számol be, hogy Elzász-Lotha- ringia elfoglalásának első kö- vetkezménye az lesz, miszerint az 1870-ben érvényben lévő ha- tart fogják ezentul figyelembe venni. Erről az elhatározásról már értesítették egy a határ- hivatalnokokat, mint Svájcot, a mely mellett az új határ elhúzó- dik majd.

Magyarul beszélő amerikai ügyvéd DETROIT, MICHIGANBAN. MILLER ALADÁR.

Magyarul beszélő amerikai ügyvéd DETROIT, MICHIGANBAN. MILLER ALADÁR. amerikai és csehszlovák és egyéb hivatalos ügyeket pontosan és lelkiismeretesen elvégző. Irodái órák este 6-9-ig. 2225 WEST JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.

VIRÁG MIKLÓSKA 11 HÓNAPOS. Igy néz ki egy 18 hónapos gyerek, kinek anyja kellő gon- dalattal ROMKO gyermeknevelé- szerrel nevelte gyermekét. HA GYERMEKE SID ÉS NEM ALSZIK, ha fáj a hasa vagy köhög bántja, ne várjon, míg késő lesz. Ne hagyja a kis ártatlant sírni és szenvedni. Az egyedüli biztos hatású szer a ROMKO. Problája meg az ottani patikában vagy szótárban vegeen 35 centért egy üveg ROMKO-t és adjon be gyermekének belőle egy, ahogy magyarul elő van írva az üve- gen. Ha tanácsukat megfogad- ja, gyermeke visszatér nyugal- mába. Ha az eredeti ROMKO ott nem kapható, ne hagyja magát félrevezetni és ne fogad- jon el egyebet, hanem rendelje meg egyenesen a fentálólól. Ha 3 üveget akar, küldjön be egy papírdollárt, ha 1 üveget rendel, küldjön be 35 cent éra bélyeget erre a címre: ROYAL MFG. CO., Duquesne, Pa.

EGYHÁZI HIREK.

AZ ELSŐ BÜNYGI VIZSGÁLAT EREDMÉNYE.

AZ ÜGYVEDI KAMARA BIZOTTSÁGÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSAI.

A bizottsági jelentés a gonosztevők határt nem ismerő vakmerőségének tizenhét különböző okát sorolja fel.

Az Ügyvédi Kamara bizottsága, amely vizsgálatot tartott annak megállapítására, hogy milyen körülmények okozták a gonosztevők vakmerő garázdálkodását s voltak-e ügyvédek, akik az igazságszolgáltatás s jutó kezdetől jó pénzért megvédték, vagy megvédeni igyekeztek a gonosztevőket, most terjesztette be jelentését vizsgáló bizottságának eredményéről.

- 1. Ismert gonosztevők alacsony biztosíték mellett járhattak szabadon.
2. Ha a vádlott megszökött, a jótállónak nem kellett megfizetni a biztosíték összegét.
3. Hivatásos jótállók voltak a gonosztevők mögött.
4. Visszatérés a bünygyek vezetésével egy Municipal (városi) mint a Common Pleas (megyei) törvényszékeken.
5. Elvezettek ilyen ügyekre vonatkozó iratok a két törvényszék között.
6. A bünygyi törvényszékeken nem állították elő a vád alá helyezés után a vádlottakat, a minék folytán ezeknek a gonosztevőknek hollétéről senki sem tudott, továbbá a vád alá helyezés és elfogatás után nem szabták ki újabb, megfelelő nagysági biztosítékot.
7. A vád alá helyezés után hosszab halogatások előzik meg a tárgyalást.
8. A nagy esküdtársak tagjai közt egységesen a vádlottakat szepelték, olyankor is, akik ugyan akkor jótállók voltak a vádlottak nagy vagy rokoni a vádlottak jótállói.
9. A jótállók megengedték, hogy a városi törvényszékről a megyei törvényszék elé utalt ügyek átutalási iratait kezükbe vegyék és elvigyék.
10. Jótállók ismételték alá-

írtak bontot gonosztevék elkövetésével vádolt embereknek, holott külön vagyonuk nem volt.
12. Ügyvédek elfogadtak jótállóknak azokért a vádlottakért, akiket védtek.
13. A tárgyalás halogatásával kezdetől jó pénzért megvédték, vagy megvédeni igyekeztek a gonosztevőket, most terjesztette be jelentését vizsgáló bizottságának eredményéről.

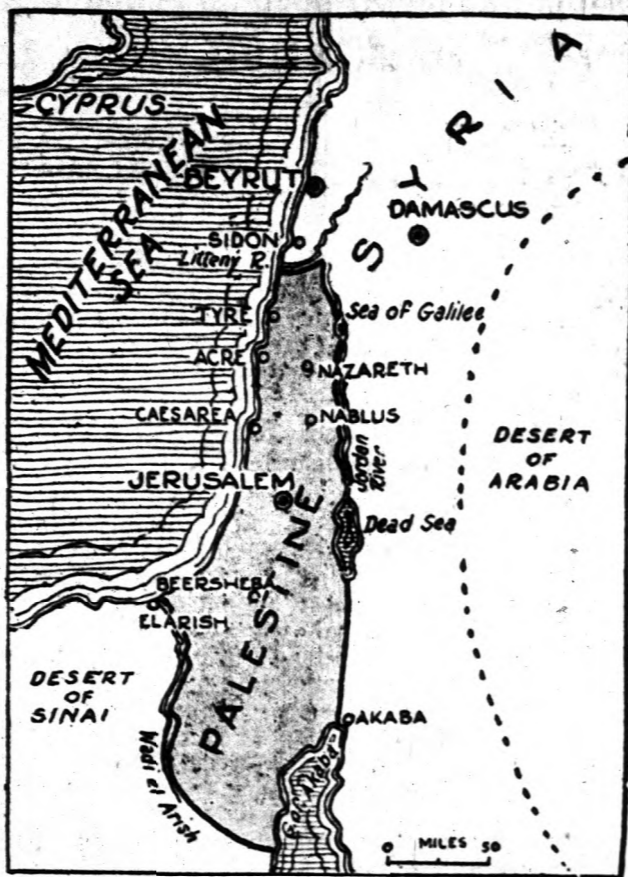
14. A föltételes szabadságra és a büntetés felfüggesztésére vonatkozó törvényei visszalettek.
15. Rabokat föltételes szabadságra engedtek anélkül, hogy azonnal jelentették volna a dolgot az állam illetékes ellenőrző tisztviselőinek.
16. A bünygyi törvényszékeken kiszabtak bírságokat anélkül, hogy megmondták volna a határidőt, amelyben a bírságot meg kell fizetni.
17. Ismert gonosztevőkre nem mérték megfelelő büntőbüntetést.
18. Nincs elegendő számú probation-officer (föltételes szabadságon levő elítélteket ellenőrző tisztviselő) a megkegyelmezés-rendszer által célozott javítás foganatosítására.

A jelentés szerint Clevelandban és Cuyahoga megyében az említett okokon kívül részben azért, mert nincs megfelelő igazságszolgáltatás, mert a bíráltnak, ügyésznek gyakran kell politikai harcokat folytatni újra való megválasztásuk érdekében.
A vizsgáló bizottság a jelentésben Samuel Doerfler megyei ügyészről megállapítja, hogy bár valamikor összeköttetésben volt a hírhedt Samuel T. Haas és Herman T. Kohen ügyvédekkel, semmi olyat nem követelt el, ami össze nem volna egyeztethető hivatalával.
Ismeretli a jelentés Haas és Kohen ügyvédek viselt dolgait is.

A Superior Ave és E. 11st street sarkán megrendítő szerencsétlenség történt. Egy teherautomobil elütött egy limousinet.
A zárt automobilban John H. DeGrier és ennek felesége (640 E. 108th St.), továbbá unokájuk, egy hét éves leányka apáca leányuk, Aloysis nővér, a St. Aloysis iskola tanítónője, Carmelita nővér, egy másik tanítónő, Mrs. Frances Daehner, 35 éves asszony (640 E. 198th St.) és John Duffin soffőr ültek.

A truck, amely az Acme Carriage Company tulajdona, a limousinet huzsonöt lábnyira egy telefonoszlopnak vágta. Legszorosabban Mr. Daehner és Carmelita nővér sérültek meg.
Érdekese, hogy DeGrier az alomásra igyekezett, hogy átvegye fiának holttestét, amely az atlanti (Go.) kiképző táborból érkezett Clevelandba.
ZIMMERMAN GENERALIS.
Charles X. Zimmerman vezérőrnagy a 37. hadosztály 73 brigádjának parancsnoka, aki nem rég visszatért Franciaországból, megvált a hadseregtől. Zimmerman, aki Franciaországban a harcokban leest lövőré a ennek folytán alkalmatlanná lett katonai szolgálatra, már meg is kapta az obitját.

AZ ÚJ PALESTINA.

Dr. Sokoloff, a párisi Zionista bizottság elnöke szerint a békekonferencia elé avval a kerellemmel fogják járulni, hogy az új független Palesztina határát a fenti térkép szerint állapítsák meg.

KLEIN JÓZSEF UNNEPLÉSE.

Egy érdemes magyar ember kitüntetése.

Két évig volt elnöke Klein József régi amerikai papirozó és festő vállalkozó a Testvériség Betegsegélyző Egyesületnek, amelynek egyik alapító tagja is. Az egyet Klein József vezetésével olyan virágzásnak indult, mint soha meg az előző években.
Klein József azonban nemcsak az egyet ily vezetői szerepével, de a tagokkal szemben, különösen a beteg tagokkal szemben tanúsított jószívűségével is a lehető legnagyobb érdemeket szerezte.

Az 1919-ik évi tisztviselőválasztáson a volt elnök nem vállalta a jelölést, bármennyire szerették volna is őt a tagok ismét az elnöki székben látni. Az 1918-ban vele együtt működött és az évtized megvalósított tisztviselői a mult vasárnap tisztviselői gyűlésre jöttek össze Szegő Lipót jelenlegi elnök lakásán, ahol a gyűlés után izletes ebéd mellett a volt elnököt nagy óvációban részesítették és szép beszédek keretében méltatták érdemét. Az ebédnél átnyújtott Klein Józsefnek egy hatalmas ezüst serleget, mint a mult évben működött és a jelenlegi tisztviselőik ajándékát.

A Testvériség Egyesület volt elnöke meghatározta köszönet meg az óvációt és a szép ajándékokat, megígérve, hogy mint az egyesületnek köszönetnyilvánítás utáni is éppen olyan lelkesedéssel fog az egyesület előrehaladásában közreműködni, mint akkor tette, mikor az egyesület elnöke volt.

A gyűlésen a következő tisztviselők voltak jelen: Klein József, Szegő Lipót, Steinberger Adolf, Seidner József, Löwinger Max, Róth János, Sámuel Manó, Szabolcsi Dező, Pollák Márton, Beisman Adolf, Klein Herman, Dr. H. Shube, Zimmerman Ede, Stern Vilmos, Pollák Aladár és Lökover Lajos.

A PUBLIC HALL ÉPÍTÉSE.

A Public Hall építési munkálatait a héten folytatni fogják. Az alapzat jórészt lerakások és munkálatnál több mint 200 visszatért katonának biztosítanak munkát.
A hatalmas középületnek, amely egyike lesz az ugynevezett Mall legújabb épületeinek, 1920-ban készen kell lenni.

Most egy év szünetem egy 96 akoras farmot New York állam Brittainhamban, és mivel nem értek a farm munkáiból, bizonytalan vagyok eladni vagy becsészni házal. Van rajta 36 akor tiszta szántóföld, fekete homok, kőmentes és 60 akor aró, folyó víz és forrás víz, egy kis hat szobás lakással, alatta 15 pincse, egy fűs hárs, szép gl, nagy szőnye, alatta marha istálló. Nagyon szép vidék, a kősi szomszédok többnyire clevelandi magyarok. — Cim:

Sümegei János
1730 RANDALL ROAD, a West 41-ik utcánál, CLEVELAND, O.

FRIDL ALBERT ÚJ MUNKAKÖRBE.

Kiss Ernő utóda egyike a legérdemesebb clevelandi magyaroknak.

Megirtuk, hogy Kiss Ernő pénzügyi, hajóügy, ingatlanforgalmi és biztosítási irodáját, amely egyik a legnagyobb forgalmu üzlet a West Sideon, Fridl Albert vette át. Fridl Albert ismeri és becsüli Cleveland egész magyarsága, amely ennélfogva örömmel vette tudomásul változás hírét. Alkalmasság gazdát valóban nehezen kaphatott volna ez a régi, jönevű üzlet.

Fridl Albert 1870-ben született az abaujmegeyi Alsómetzenzében. Amerikába harmadik évvel ezelőtt vándorolt s akkor érkezett Clevelandba, a mikor még ugyszólván csak egy-két uttóróje volt itt a magyarságnak. Az akkor virágzó Stoppel-féle sörgyár a hátyá, Fridl János mellé segédkönyvelőnek alkalmazta a képzett fiatalembert. Négy évig volt a gyár szolgálatában, vagyis addig, amíg a sörgyárosok szövetsége át nem vette a Stoppel-féle gyárat. Ekkor egy másik sörgyár, a Leisy Brewing Company irodájába került. Leisy, a gyártulajdonos maga hívta meg Fridl Albertet könyvelőjének. Huszonhét évvel ezelőtt foglalta el állását s azóta megkezdésével nélkül evel a sörgyárral volt összeköttetésben. A könyvelőből hamarosan irodavezető lett, majd bírtok és pénzügyi üzletvezető léptettek elő s mint ilyen vált meg mostan a Leisy Brewing Companytól, amely mint minden ohioi sörgyár becukja kapuit május 27-én.

MEGHALT A FELESÉGE UTÁN.

Egy bánkódó férj öngyilkossága.

Három héttel ezelőtt meghalt a 2516 E. 30th streeten lakó Frank Nanino fiatal felesége. A fiatal férj, aki három évvel maradt özvegyen, azóta egy re bánkódott. Nem tudta felejtani az asszonyt s elhatározta, hogy a halálban egyesül ismét vele. Szombat este lefeküdt a prapó gyermekeit, megmutatta nekik anyjuk leánykori szőke haját, amelyet esküvőjük előtt vágott le emlékül. Kérte a gyermekeket, hogy anyjuk emlékeit őrizzék meg kegyelettel majd megcsókolja a három apróságot, visszavonult hálószobájába, ahol a következő perben agyonlőtte magát.
Az öngyilkos holttestét elszállították a megyei morgueba.

LEÉGETT RAKTÁRHÁZ.

NAGY TŰZ A SUPERIOR VIADUCT TÖVÉBEN.

A George H. Bowman Company kőtelepek raktára áldozatul esett a lángoknak. — Az anyagi kár meghaladja a 150 ezer dollárt.

Azoknak, akik szombat este 6 óra tájban a magas hidon jártak, izgalmas látványosságban volt részük. Végignézhettek a George H. Bowman Company úveg és porcellán áru kegyeskedés két emeletes raktárházának égését, ami egyidejű pusztulással fenyegette a Cuyahoga völgyében levő közeli gyárakat általában a raktárházban, amely a Superior Viaduct oldalához volt építve, az Elm és a Riverbed sarkán egy tulfutott kályhától keletkezett a tűz, amely olyan rohamosan terjedt tova, hogy a tűzoltóság, amely nagy számban vonult ki, nem is gondolhatott másra, mint a szomszédos épületek megmentésére. Ez sikerült is. Csupán az égő ház mellett levő üres épületben tehetett nagyobb kárt a tűz, amely átcsapott arra is. Több ízben meggyújtadtak a Superior Viaduct hidjának deszkái is, de a tűzoltók mindig hamarosan eléjé vették a veszedelmeket.

A Bowman Company raktárházban nagymennyiségű porcellán és vágott üvegedény készlet puszult el. Az anyagi kárt 150,000 dollárra becsülik, ami azonban biztosítás révén megtérül.

UJJASZERVEZÉK AZ A. P. LEAGUE.

Liberty League néven az amerikaiassítást ügyét főz szervezni es a hamfias testület.

A clevelandi American Protective League, amelynek tagjai a háború folyamán nagy szolgálatot tettek a kormánynak kémek, lázítók, hazugságok és a különböző "slacker" ek összefogdosásával, a jövőben mint Liberty League fog

Advertisement for The American Bronze Honor Roll Company. Features an eagle logo and lists names of individuals inducted into the honor roll, including Frank E. Anderson, Theodore R. Blessing, and George B. Kelley.

EGYLETEK ÉS EGYHÁZAK FIGYELMÉBE! Ha alapító, disz, vagy elhunyt tagjainak nevezetű hajóják, úgy forduljanak teljes bizalommal a THE AMERICAN BRONZE HONOR ROLL COMPANY-HOZ.

HALÁL AZ UTCÁN. Egy három hónapos fiucska az anyja karjai közt halt meg. Mrs. Anna Selden, aki a 4112 Leading avenue lakik, három hónapos fiacskájával karjain a Woodland avenue sétálgatott.

MAGYAR NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS. A Woodhill Neighborhood House felkéri a magyar népet, hogy állítsák ki remekbelszűlt hímzéseiket, varrottassikat, csipkéiket s hazai érdekességeiket.

ERTESÍTÉS. Van szerencsénk a Woodland Ave. és E. 55-ik utcák közelében lakó magyarságot értesíteni, hogy a Szabadság példányonkint Február 1-től kezdve HORVATH JÓZSEF candy és szivarüzletében 6209 Woodland Ave. kapható. Horváth ur kívánatára a lapot hához küldi. Tisztelettel a Szabadság kiadóhivatala.

FIUK. Szep keresete tehettek szert a Szabadságnak példányonkinti elárútasával. Horváth József candy 6209 Woodland Ave. Cleveland.

FERFIK ÉS NŐK. bármilyen bajukban a legmegbízhatóbb gyógyszerket szereshetik be a KEPES GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St., Cleveland, O.

50% NYERESÉG. Ha van önnek \$5000-ja befektetésre, melléül 50 százalékos nyereséget akar egy év alatt, mely befektetés teljesen biztonságos, írjon nekem érdeklődésére felvilágosítással szolgálók. — Cim: "Üzleti Alkalmom 255" c/o Szabadság Cleveland, Ohio.

Dr. Király L. Albert MAGYAR ORVOS ÉS SEBÉSZ. Üzleti Bank Building 210-211. Irodal tel. Central 3762 W. Lakás és West 26-ik Street sarkán, Lakás: 1430 WEST 101-IK UTCA.

Dr. Király L. Albert MAGYAR ORVOS ÉS SEBÉSZ. Üzleti Bank Building 210-211. Irodal tel. Central 3762 W. Lakás és West 26-ik Street sarkán, Lakás: 1430 WEST 101-IK UTCA.

A KORMÁNY. Károlyi Mihály tudvalevőleg az a magyar polgári, amely pártos tartalmat nem bír, hanem határig, csakhogy gal való együttműködésen rajdon. Tudatát hogy milyen nehézségekkel küzd az ország, az a végso reményeztetik azok, akik a pártokon belül, datosan és öntudatos kormányzatot akarnak, akik a legújabb kalmakból támadnak. A helyzet rendkívül mutatja a fördés is: A kormány megvan a megegyezésen, megvan az egyetértésben, hogy a jogalkotás eredményes legyen, tehát a gazdasági ipari, állattenyésztési, nem szabad köcsök, hogy volt, hogy tett támadásokkal, a szélső ellenpárt veszedelmek, hogy a kormány párt megállapítására, misszum; az átmenetisést. A földreform, a demokratia pártján a jövő héten a kormány s az ország sorsának próbiája, del szemben esetlegesen a kommunizmus ellen az ipari termékek értékesítését, a Nemeskür asztal, a polgári rendet elgiggetik. Hanem azért, hogy az ország egész reakciói összeálljanak, a győzelemmel s a dalmi mozgalmak, a hajója tűrni a régeszkezeit és emberek, kevéssé áll szóba a mus alapján álló, akak bolsevizmus, akak elleni harcot, a megpedig nyerszó kisbesség akaratát. Hanem azért, hogy a kivülről beárazavok orkánját, reánk.

HA VAN ELADÓ MORTGAGE-je készpénzt kaphat azonnal érte, ugyanott KÖLCSÖNT IS KAPHAT hátra, értékpapírra, Liberty bondra. Cim: BOLGAR ERVIN, 8901 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, O. AVérs Kereszt Patikában.

FRANK G. NUNN 324 LORAIN AVENUE, a Tűz Biztosítási Üzlet. Invalíd Becsület. Bell Harvard 1711. — C.Y. Lorain 162.

TANULJON TÁNCOLNI Reményitánciskolája 5805 Woodland Ave. Cleveland. Nyitja d. a 10-12 este 10-12. Felelősként tanítjuk legújabb amerikai és magyar táncokat a legrovidebb idő alatt. Vidéki tanítványokat 10 napon belül szállunk tanítani, hogy mielőbb hazatérhessenek. Telefona Central 7348 K. Lakás: Reserve Trust Building E. 55th és Woodland Ave. sarkán.

Dr. Cziprus István MAGYAR FOGORVOS. 1639 W. 25th Str., Cleveland, O. Szemben a People's Bankkal. Rendel: 9-11 este 8-10. — Vasárnap 10-12-ig.

Jó áron megveszem a Kakas Mártonnak, Borszem Jankónak, az Új Léknek, a Kincses Kalendáriumnak, a Vasárnapi Újságnak, a Képes Casládi Lapoknak, a Hasznos Műveltségnek régi évszámait akár beköve, akár példányonként. Vessék továbbá adomást könyveket. Cimem: Székelyi vágyó leveleket írlek a Szabadság fűródájába, B. 171, Cleveland, O.

Legújabb Téli Divat Női divatcikkekkel Női kalapokról

DUPLA két Pórosz STAMPKÉRT adunk Káddat és Csütőruhát egész nap.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A BEVÁNDORLÁS BETILTÁSA.

New York, N. Y. Valamikor valaki azt mondta az Egyesült Államok képviselőházában...

Azóta nagyon megváltoztak az idők. A mai képviselőházi bevándorlási bizottság...

A javaslat szerint négy országot kivétel: Kanada, Kubá, New Foundland és Mexiko...

Különösen pedig nem tessék a javaslatot az angol munkások...

Ha a képviselőház a javaslatot törvényre emeli, új korszak nyílik meg az Egyesült Államok történelmében...

NE DOBJA KI PÉNZÉT holmi sósboroszesnek elnevezett sós kótyvasztékért...

ATLANTIC SUPPLY CO., 361 E. Federal St., Youngstown, O.

MA MÁR SENKI SEM KÉTELKEDIK ÉS MINDENKI MEG VAN GYŐZDVE ARRÓL, hogy a VINKO az egyedüli biztos hatású szer...

UJ EGYLET TRAUGERON.

Balgó István lelkészt nevezte ki a pittsburghi püspök traugerai magyar plébánosnak.

Trauger, Pa. Jan. 26-án megalakult a Trauger és Környéke Magyar Római Katolikus Bsz. és Templom Egylete.

A gyűlésen megválasztották a tisztviselőket is és azok a következők lettek: Elnök Zsolcsák József...

Ezután a tagok a beállási díjakat és a havi díjakat fizették meg...

Ha tovább is úgy folytatják a traugerai és környéki magyar r. katolikusok...

UJ EGYHÁZTANÁCS.

A toledo Magyar Ref. Egyház közgyűlése.

Toledo, O. A toledo református egyház az évre megválasztott tisztviselői és kollektorai...

A gyülekezeti közgyűlés mellettségeit nyugodalommal folytatta...

WHEELING, W. VA. MARTINS FERRY ÉS KÖRNYÉKI HIREK.

Irodavezető: Jácso J. Árpád 54-11th Str. Wheeling, W. Va.

Dr. HOWELL, 31 S. Howard St. Közei a Kirk Stórhöz - Akron, Ohio.

WEST VIRGINIAI HIREK.

Közi: Andreánsczy Gyula. KERESZTELE.

Simons, W. Va. A. (Györm.) szemerei születési Tokovits József bányász neje...

Ajax, W. Va. A szemerei (Györm.) születési Róka Prigyes bányász neje...

McComas, W. Va. A zempleni (Zemplén) születési Néhéz István bányász neje...

Springton, W. Va. A nemesbükéri (Borsod) születési Kados Daniél neje...

Eitel, W. Va. A borsodmezei, tiszkeszi szül. Ladányi János bányász neje...

McKeepert, Pa. Reaktorik János 23 éves születi (Ungm.) ill. honfitársunkat...

CHICAGOI MAGYAR ORVOS. Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész...

ELLIS ISLANDI HIREK.

A "Hellig Olav" veszélyes utja. - Titokzatos utas. New York N. Y. Nagy késéssel érkezett meg...

EGYHÁZI HIREK.

HIRADÁS A PHILADELPHIAI MAGYAR REF. EGYHÁZBÓL. Templom: N. 611. 6. utca.

Egyházi jelentés. Felolvasta az évi egyházi közgyűlésen január 19-én a lelkész.

Egyházi közgyűlés. Január 19-én a templomban tartott közgyűlést az egyházi elöljárók megválasztották...

HALALOZÁS. Pittsburgh, Pa. Kaskó György szürnyeki (Zemplén) ill. honfitársunkat...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

EGYHÁZI HIREK.

HIRADÁS A PHILADELPHIAI MAGYAR REF. EGYHÁZBÓL. Templom: N. 611. 6. utca.

Egyházi jelentés. Felolvasta az évi egyházi közgyűlésen január 19-én a lelkész.

Egyházi közgyűlés. Január 19-én a templomban tartott közgyűlést az egyházi elöljárók megválasztották...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

Magdits D. István és neje, Némédi Mária fia, László Dezső névre...

DR. B. T. HOFFMAN. CHICAGO NORTH SIDE SPECIALISTA. 532 W. NORTH AVE.

DR. B. T. HOFFMAN

Washington emlékünnepe. A Thabiták kezdeményezésére, az énekar, egyházi elöljáróság és a szerkesztők...

Találmányt KÖNYVEN CSINÁLHAT, HA TUD ERŐSEN GONDOLKOZNI.

GYŐZŐ SÓ a beteg vér, rossz gyomor, faradt és kimerült idegter. EGYETLEN ORVOSSÁGA!

JAKAB ÉS TARSA 424 EAST 5th STREET, NEW YORK, N. Y.

ÉLETMENTŐ Ezen kiválóan értékes és tanulságos könyvet...

NÉMET GYÓGYINTÉZET 684 UNION AVE., NEW YORK.

FIGYELEM! Szevedő nők és férfiak! Dr. COOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

FIGYELEM! Szevedő nők és férfiak! Dr. COOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

Vertical text on the right edge of the page, including 'A H H H g o l a s e' and 'Prób nem'.

